

B.A. (Honours) Examination, 2019
Semester-IV (CBCS)
Sanskrit
Course : CC-9
(Modern Sanskrit Literature)

Time : 3 Hours

Full Marks : 60

Questions are of value as indicated in the margin

सर्वे प्रश्नाः सरलसंस्कृतेन समाधेयाः

Section -A

1. स्वातन्त्र्यसम्भवोक्तदिशा काशीमाहात्म्यं वर्णयत। 12
or
भीमायनमिति चरितकाव्यस्य रचयिता कः? भीमरायस्य भाषणानामभिप्रायं पाठ्यांशदिशा प्रकाशयत।
2. श्लोकमेकं व्याख्यात— 6
क) त्वं वै सुपर्णोऽसि हिरण्यवर्णस्त्वं संविदो ह्लादगुणो रसोऽसि।
त्वमेव बिम्बस्य परात्परस्यच्छायामयः कश्चन विग्रहोऽसि।।
ख) द्विधा विभक्तावपि निर्विभागौ पुमाँश्च योषिच्च तवैव भागौ।
तयोर्द्वयोर्द्वैतमयी विभूतिर्विभूतियोगः खलु विश्वलक्ष्म्याः।

Section -B

3. कदा केन कथं वा मुक्तधारा संस्कृतभाषया अनूदिता? ग्रन्थस्यास्य नामकरणस्य याथार्थ्यं विचारयत। 12
or 1+2+8=12
“दैवशक्त्या यो युध्यते मनुष्याभिशापात् किं स बिभेति”— कस्य उक्तिरियम्? दैवशक्तिशब्देन किमत्र सूचितम्? दैवशक्त्या कीदृशं युद्धं सज्जातम्? मनुष्याभिशापस्य तात्पर्यं निरूपयत। 1+3+5+3=12
4. एकस्य श्लोकस्य भावं सम्प्रसारयत— 6
क) राजासनमध्यास्यैव कश्चिन्न हि भवति राजा।
ख) तिमिरे समागते सर्वमेव तिमिराच्छन्नं पश्यामः।

Section - C

5. हाइकुलक्षणं विचार्य कस्यामपि संस्कृतकवितायां तल्लक्षणं सङ्घटयत। 12
or
नौकामिह सारं सारमिति गीतिं सम्पूर्णां विलिख्य तदीयाभिप्रायं ग्रन्थोक्तदिशा प्रकाशयत।

Section - D

6. द्वयोष्टिप्पणीं लिखत— 6×2=12
जगन्नाथपाठकः रेवाप्रसाद-द्विवेदी, रामकरणशर्मा, श्रीनिवासरथः।

P.T.O.

(2)

or

अधोलिखितेषु प्रश्नेषु षण्णामुत्तरं प्रदत्त —

6×2=12

- क) 'कतमा कविता' — कदा केन रचिता?
  - ख) हरिदाससिद्धान्तवागीशस्य कः काव्यशास्त्रग्रन्थः?
  - ग) वीरेन्द्रकुमार भट्टाचार्यस्य कस्यापि अनुवादग्रन्थस्य नाम लिखत।
  - घ) क्षमाराउ-महोदयाया एकस्याः काव्यकृतेः नाम लिखत।
  - ङ) 'पिपासा'-काव्यं केन लिखितम्।
  - च) पद्मानन्दशास्त्रिणः एकं ग्रन्थनाम लिखत।
  - छ) शङ्करदेवावतरे-महोदयस्य परिचयं दत्त।
  - ज) कविः सुन्दरराजनः कस्य प्रदेशस्य संस्कृतकविः?
-